

## Ingliz xalqining an`ana va odatlari bilan bog`liq frazologik birikmalar.

***By (yoki with) bell, book and candle*** – uzil-kesil, tamomila; har qanday holatda ham, nima bo`lsa ham. Qadimda cherkovdan chiqib ketishda quyidagi so`zlar aytilgan: ***doe to the book, quench the candle, ring the bell!***

***Beat the air (yoki the wind)*** – bekorga kurashmoq, kuchini bekorga sarflamoq = behuda urinmoq, g`alvirda suv tashimoq. O`rta asrlarda biror raqib qurolli bahsga ruxsat so`rash uchun adolat sudiga kelmaganda, g`alaba belgisi sifatida raqib jangchining quroli silkitilgan. Ibora shu odatdan paydo bo`lgan.

***Booker`s dozen*** – o`n uchta, o`n uch dona. Qadimgi ingliz savdogarlari odatidan olingan. Ular nonvoylardan o`n ikkita non o`rniga o`n uchta non sotib olishgan, ana shu o`n uchinchi non savdogarlar foydasiga bo`lgan.

***Blow one`s own trumpet*** – maqtanmoq, o`zini reklama qilmoq. O`rta asrlarda biror turnirda qatnashayotgan ritsarlar yoki mashxur shaxslar karnay sadolari ostida tanishtirilgan.

***Cut somebody off with a shilling*** – merosdan mahrum qilmoq. Vasiyatchilar ba`zan merosxo`rni merosdan mahrum etilganligi bildirish maqsadida, merosxo`rga bir shilling qoldirishgan.

***Dance attendance on somebody*** – laganbardorlik qilmoq, biror kimsa uchun yugurmoq, kimningdir xizmatiga doim tayyor bo`lmoq, birovning iti bo`lmoq. Qadimgi inglizlarning odatiga ko`ra to`y kechasida kelin uni raqsga taklif qilgan barcha mehmonlar bilan raqsga tushishi shart bo`lgan. ***Then must the poor bride keep foot with a dancer, and refuse none, how scabbed, foul, drunken, rude and shameless so ever he be God (yoki heaven) bless (yoki save) the mark*** (ba`zi hollarda: ***save the mark***) – betga aytganning zaxri yo`q, kechirasiz, aybga buyurmaysiz, uyat bo`lsa ham (aytishga to`g`ri keladi), xudo saqlasin (asrasin);

***Good wine needs no bush*** – yaxshi vinoga yorliqning keragi yo`q = yaxshi mahsulotning maqtovi o`zi bilan. Qadimgi odatga ko`ra qo`shchilar sotuvda vino

borligini bildirish maqsadida pluglarining yog'ochlarini uyidan tashqariga olib chiqib qo'yishgan.

***Rob Peter to pay Paul*** – biror narsani olib, boshqasini qaytarib bermoq, biror kimsaning qarzini qaytarib, boshqasidan qarz olmoq = soqoldan olib, murtga qo'ygandek, boshiga tortsa,oyoqlari ochilib qoladigandek. Ruhoniylar boy cherkovlardan xar hil cherkov buyumlarini qashshoq cherkovlarga olib berishgan. Ibora aynan shu odatga borib taqaladi. *Sit above the salt* – jamiyatda yuqori lavozimni egallamoq va *sit below the salt* – ijtimoiy mavqeni egallamoq. Qadimgi inglizlar odatiga ko'ra stolning o'rtasiga tuzdon qo'yilgan, mashxur, hurmatli mehmonlar stolning tuzdon qo'yilgan joydan yuqori qismiga, ahamiyatsiz mehmonlar, kambag'al qarindoshlar va xizmatkorlar stolning quyi tomoniga o'tirishgan.